

Veldwijk

Side bets

Op het moment dat ik deze column schrijf – 13/10/2008 – is het crisis. Wanneer u dit leest zal het nog steeds crisis zijn, want deze crisis is een *systeem*crisis. De financiële crisis van 2008 is geen ICT crisis maar beslist een informatiecrisis en daarom interessant voor ICT-theoretici. Ik wil hier mijn nek eens uitsteken en voorspellen wat er gaat gebeuren in 2009 en daarna. Wie zoiets wil doen moet beginnen bij de oorzaken van de crisis. Die zijn terugkijkend tamelijk duidelijk en er zijn vooruitziende mensen die ervoor hebben gewaarschuwd. Het probleem is teveel geld; geld dat voor het overgrote deel in digitale vorm bestaat. In de jaren '70 was er ook teveel geld, maar toen was er ook geldontwaarding. De inflatie liep zelfs in Nederland op tot z'ou tien procent per jaar. Begin jaren '80 trapte men in de VS op de rem. De geldhoeveelheid werd afgeknepen waardoor de inflatie wereldwijd verdween terwijl de rente tegelijk hoog opliep. Een paar jaar van economische crisis was het gevolg. Sindsdien is het dik twintig jaar goed gegaan. Er zijn wel dreigende crises geweest in de jaren '80, '90 en '00 maar die brandjes zijn steeds geblust door het opendraaien van de geldkraan door de centrale banken. De wereld is overspoeld door geld, digitaal geld, geld waar tegenover nauwelijks productie staat. Volgens het boekje komt er dan inflatie en die inflatie is er ook geweest – niet in de breedte zoals in de jaren '70 maar in bubbels. Steeds weer een andere categorie bezittingen explodeert in waarde: eerst aandelen, dan internetbedrijven, daarna grondstoffen zoals olie en rijst en min of meer voortdurend woningen.

Dan wordt het opeens een ICT verhaal en ook een beetje persoonlijk. In 2005 worden wij benaderd door een relatie die een pakket wil ontwikkelen voor zogenaamde ISDA contracten. Dit zijn gestandaardiseerde overeenkomsten voor grote leningen tussen banken en grote bedrijven. We horen dat het opstellen – “invullen” – van die contracten een dramatisch inefficiënt proces is van e-mailen en versies versturen en dat automatisering hard nodig is.